

ธนาการความดีตำบลห้วยงัม

ธนาการสะสมทุนความดีของชุมชน

๘๘ ธนาการความดีตำบลห้วยงัมนั้น เกิดขึ้นจากความสับสนและคำถามก้ำกาย ในการร่วมทำดีของคนตำบลห้วยงัม ได้แก่ ความดีคืออะไร ความดีมีจริงหรือไม่ ทำได้แล้วได้ อะไร ดังนั้น จึงจำเป็นต้องเริ่มต้นด้วยการทำให้ความดีที่มีอยู่แล้วในตัวของคน ซึ่ง เป็นนามธรรมให้เป็นรูปธรรม สามารถจับต้องได้ ใช้ได้ กั้นได้ และมีจุดหมายให้ทุกคนทำความดี เพื่อความดี ทำความดีเพื่อความสุขที่เกิดจากใจที่เป็นสุขตามแนวทางแห่งพระพุทธศาสนา ซึ่งก็คือนามธรรมอีกครั้งหนึ่ง ๘๘

พระครูสุจิตนภัตยาณธรรม เจ้าอาวาส วัดศรีเมืองมูล อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย ได้กล่าวถึงแรงบันดาลใจในฐานะผู้ริเริ่มแนวคิด การก่อตั้ง “ธนาการความดีตำบลห้วยงัม” ขึ้น ซึ่งกลุ่มแกนนำชุมชนตำบลห้วยงัมต่างเห็นด้วย เนื่องจากขณะนั้นชุมชนกำลังเผชิญปัญหา การแพร่ระบาดของอบายมุขในรูปแบบต่างๆ ทั้งเหล้า บุหรี่ และการพนัน ดังนั้นแกนนำ ชุมชน นำโดยนายวินัย เครื่องไชย นายก องค์กรบริหารส่วนตำบลห้วยงัม จึงสานต่อ

แนวความคิดจนสามารถก่อตั้งธนาการความ ดีตำบลห้วยงัม ในวันที่ 28 ธันวาคม 2550

นับเป็นเวลาร่วมสิบปีที่ธนาการความดี ตำบลห้วยงัมได้เปิดทำการ เพื่อรับฝากความดี ของคนในชุมชน โดยมีหลักการสำคัญ คือ “ทำความดีสร้างค่าความเป็นคน ยามขัดสน เราให้แลกเป็นสิ่งของ”

เมื่อทำดียอมได้ดี

รูปแบบการดำเนินงานของธนาการ

ความดีประยุกต์มาจากธนาคารพาณิชย์ทั่วไป คือมีการเปิดบัญชีสะสมความดี ให้สมาชิก “ฝากความดี” โดยจะตีค่าการทำความดี ต่างๆ เป็นคะแนนความดี เช่น การร่วมประชุม ประชาคมหมู่บ้านได้ครั้งละ 15 ความดี, งดซื้อหวยได้งวดละ 30 ความดี, งดเหล้าเข้า พรรษาได้ 300 ความดี เป็นต้น

สมาชิกสามารถนำความดีไปฝากได้ที่ สำนักงานใหญ่ซึ่งตั้งอยู่ที่องค์การบริหาร ส่วนตำบลห้วยงิ้ว และที่สาขาย่อยของแต่ละ หมู่บ้าน โดยที่สำนักงานใหญ่จะมีเจ้าหน้าที่ ประจำคอยรับฝากความดี และที่สาขาย่อย จะมีผู้จัดการสาขา คอยทำหน้าที่จัดบันทึก และรับฝากความดี เช่น ทำความสะอาด ชุมชน ช่วยเหลือผู้สูงอายุ หรือร่วมบริจาค ในกิจกรรมการกุศล ปัจจุบันธนาคารแห่งนี้มี สมาชิกจำนวน 2,740 คนแล้ว

คะแนนความดีที่สะสมไว้นั้น สมาชิก สามารถ “ถอนความดี” ได้ โดยเป็นสิ่งของ ต่างๆ ที่ได้รับบริจาคเข้าร่วมโครงการ ซึ่งมี ข้อแม้ว่าสมาชิกจะต้องมีความดีสะสมอย่าง น้อย 250 ความดี แต่ต้องเหลือคะแนนความ ดีไว้ในบัญชีอย่างน้อย 100 ความดี ทั้งนี้

การแลกเปลี่ยนของต่างๆ ด้วยความดีเป็น กุศโลบายที่ทำให้คนในชุมชนหันมาประพฤติ ปฏิบัติในสิ่งที่ดีบนพื้นฐานความเชื่อว่า “ทำดียอมได้” หรือ “ความดีเป็นสิ่งจับต้องได้” นั้นเอง

จิตติกาญจน์ เครื่องไชย เจ้าหน้าที่ ธนาคารความดีตำบลห้วยงิ้ว เล่าว่า “สิ่งของ ต่างๆ ที่ธนาคารเราให้ชาวบ้านนำความดี มาแลก หรือว่ามาถอนความดี ส่วนใหญ่จะ ได้รับบริจาคจากวัด เป็นพวกเครื่องสังฆทาน ต่างๆ ได้แก่ สบู่ ผงซักฟอก น้ำยาล้างจาน บะหมี่กึ่งสำเร็จรูป ปลากระป๋อง นมกล่อง หรือเครื่องอุปโภคบริโภคต่างๆ ซึ่งช่วงแรกๆ ชาวบ้านก็จะนิยมมาถอนความดีกัน แต่เดี๋ยวนี้ แทบไม่ค่อยมีใครมาถอนเลย หลายคนบอกว่า ที่ไม่ยอมถอนเพราะเสียดายยอดความดี อยากสะสมไว้เยอะๆ เป็นความภูมิใจของเขา ทำให้เราเห็นว่าชาวบ้านเขาไม่ได้ทำดีเพื่อหวังสิ่งของตอบแทน อันนี้ก็เป็นการ เปลี่ยนแปลงอย่างหนึ่งที่เกิดขึ้นในชุมชน”

ทุกวันนี้ ชาวบ้านมักจะนำคะแนนความดี มาแลกเป็นผ้าไตรและผ้าบังสุกุล เพื่อนำไป ใช้ในพิธีบำเพ็ญกุศลศพและพิธีฌาปนกิจ ซึ่ง เมื่อเสร็จจากพิธีดังกล่าวแล้ว ทางวัดจะนำ ผ้าไตรและผ้าบังสุกุลที่ชาวบ้านถวาย มา บริจาคให้กับธนาคารความดี เพื่อใช้หมุนเวียน กันในชุมชน ช่วยให้ชาวบ้านประหยัดค่าใช้จ่ายไปได้มาก

ขับเคลื่อนชุมชนด้วย “ความดี”

ในการดำเนินกิจกรรมธนาคารความดี ของตำบลห้วยงิ้ว ได้ยึดหลัก “บวร” คือ บ้าน วัด ราชการ โดยที่ทุกภาคส่วนได้ทำงาน ประสานกัน และขับเคลื่อนกิจกรรมต่างๆ โดยใช้ธนาคารความดีเป็นฐาน

นายพันธุ์ดี พรหมเทศ รองนายก
องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยมุ่น เล่าว่า
“ธนาคารความดีเปรียบเสมือนเป็นก้ำนร่วม
คือเป็นฐานที่สามารถเชื่อมต่อทุกกิจกรรม
ของหน่วยงานต่างๆ อย่างงานด้าน
สาธารณสุขที่ปกติมีการรณรงค์ให้คนเลิก
เหล้า เลิกบุหรี่ ลดความอ้วน ลดเบาหวาน
ความดัน เขาก็เอาตรงนี้มาเป็นคะแนนความดี
ใครทำได้ ก็ได้คะแนนความดีไป อย่างนี้
เป็นต้น ซึ่งตอนนี้เราบูรณาการแทบทุกเรื่อง
โดยใช้ธนาคารความดีเป็นตัวขับเคลื่อน”

นอกจากนี้ ธนาคารความดียังมีการ
“คืนกำไรให้ชุมชน” โดยการนำสิ่งของและ
เงินที่ได้รับบริจาคเข้าโครงการ มอบให้กับ
ผู้ด้อยโอกาส ผู้ยากไร้ ผู้สูงอายุในชุมชน เป็น
จำนวน 5 รายต่อเดือน โดยจะหมุนเวียนไปใน
13 หมู่บ้าน อีกทั้งยังมอบทุนการศึกษาให้กับ
เด็กนักเรียนที่เรียนดีแต่ขาดแคลนทุนทรัพย์
เป็นการช่วยเหลือเกื้อกูลกันของคนในชุมชน
ด้วยกันเอง ขณะเดียวกันก็สามารถแก้ไข
ปัญหาของชุมชนได้อีกทางหนึ่ง

ผลกำไรที่งอกงามของ “ธนาคารความดี”

จากการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องกว่า
10 ปีของธนาคารความดี ทำให้เกิดการขยาย
พื้นที่และกลุ่มเป้าหมายไปยังสถานศึกษา
ด้วยการตั้ง “ธนาคารความดี” ในโรงเรียน
ครอบคลุมทั้ง 3 แห่งในพื้นที่ เพื่อปลูกฝังให้
เด็กและเยาวชนรุ่นใหม่เป็นผู้ที่มีจิตสาธารณะ

คิดดี ทำดี ซึ่งจะทำให้เกิดการพัฒนาคอนที่มี
คุณภาพในอนาคต

นอกจากนี้ยังเกิดความเปลี่ยนแปลง
มากมายในตำบลห้วยมุ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง
การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไปในทิศทางที่ดีขึ้น
ของคนในชุมชน เช่น การให้ความร่วมมือ
หรือเข้าร่วมกิจกรรมส่วนรวมมากขึ้น ปัญหา
ความขัดแย้งหรือการทะเลาะเบาะแว้ง
ลดน้อยลง เพราะมีการลด ละ เลิกอบายมุขกัน
มากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการลดการบริโภค
เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งปัจจุบันในงานบุญ
ต่างๆ และงานศพที่จัดขึ้นในตำบลห้วยมุ่นจะ
ไม่มีการเลี้ยงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ อีกทั้งยังมี
ชาวบ้านที่ตั้งสัจจะอธิษฐานในการเลิกบุหรี่
และเลิกเหล้าตลอดชีวิตเป็นจำนวนมากขึ้น
ส่งผลให้เกิดคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

ทั้งนี้ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการขับเคลื่อนกิจกรรมของชุมชนคือ ผู้นำชุมชนที่
เข้าใจและเห็นความสำคัญในปัญหาความ
เป็นอยู่ของประชาชน จนนำไปสู่การร่วมมือ
กันแก้ไขปัญหอย่างจริงจังและสม่าเสมอ
ที่สำคัญคือการมีส่วนร่วมของชุมชน ซึ่งอยู่
บนฐานของความเชื่อและความศรัทธาใน
คุณงามความดี ทำให้ธนาคารความดีตำบล
ห้วยมุ่นสามารถดำเนินกิจการมาได้อย่าง
เข้มแข็ง จนเป็นต้นแบบในศึกษาดูงาน
เกิดการนำไปพัฒนาต่อยอดขยายผล
สร้างธนาคารความดีให้เกิดขึ้นในหลายพื้นที่
ทั่วประเทศ

3 “เมนูความดี” ที่ธนาคารฯได้กำหนดไว้ในการแลกคะแนนความดี ทำให้เห็นการขับเคลื่อนงานด้านต่างๆ ในชุมชนที่บูรณาการเข้าด้วยกันบนฐานของธนาคารความดี

เมนูที่ 1 “ทำดีถวายในหลวง”	
ปลูกต้นไม้ถวายในหลวง	ต้นละ 10 ความดี
ลดการใช้ถุงพลาสติก	วันละ 1 ความดี
พบกันวันพระ (วันเข้าพรรษา)	วันละ 10 ความดี
สวดมนต์ก่อนนอน	ครั้งละ 3 ความดี
บริจาคทรัพย์กับโครงการ 1 วัน 1 บาท 5 บาท	ต่อ 1 ความดี
งดทานเนื้อสัตว์	วันละ 10 ความดี
งดซื้อหวย (ลอตเตอรี่)	งวดละ 30 ความดี

เมนูที่ 2 “คนดี คิดดี ทำดี สุขภาพดี”	
“คนดีไม่มีพุง” ลดพุง 1 นิ้ว	รับ 50 ความดี
“งดเหล้าเข้าพรรษา” ไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	รับ 300 ความดี
ลด ละ เลิก บุหรี่ เข้าพรรษา	รับ 500 ความดี
ให้เลือด ให้ชีวิต บริจาคโลหิตทุก 1 ซีซี	รับ 1 ความดี
ทำดีเพื่อลูก เลี้ยงลูกด้วยนมแม่ อย่างน้อย 6 เดือน	รับ 300 ความดี
ผู้ป่วยโรคเบาหวานควบคุมน้ำตาลได้ไม่เกิน 130 ติดต่อกัน 6 เดือน	รับ 300 ความดี
ผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง ควบคุมระดับความดันได้ไม่เกิน 120/80 ติดต่อกัน 6 เดือน	รับ 300 ความดี

เมนูที่ 3 “คนดี มีส่วนร่วม สร้างความโปร่งใส ไร้ทุจริต”	
ร่วมประชุม	ครั้งละ 15 ความดี
<ul style="list-style-type: none"> ประชุมประชาคมหมู่บ้าน/ตำบล รับฟังการประชุมสภา อบต.หัวงิ้ว การประชุมอื่นที่ อบต.หัวงิ้ว จัดขึ้น 	
ร่วมกิจกรรม	ครั้งละ 15 ความดี
<ul style="list-style-type: none"> กิจกรรม/โครงการต่าง ๆ ที่จัดโดย อบต.หัวงิ้ว การฝึกอบรม/สัมมนา ที่จัดโดย อบต.หัวงิ้ว งานรัฐพิธี/ประเพณี ที่จัดโดย อบต.หัวงิ้ว 	
ร่วมเป็นคณะกรรมการ	คนละ 30 ความดี
<ul style="list-style-type: none"> คณะกรรมการดำเนินงานด้านการจัดซื้อจัดจ้าง คณะกรรมการจัดทำและติดตามแผนพัฒนาสามปี คณะกรรมการอื่นที่แต่งตั้งโดย อบต.หัวงิ้ว 	
ร่วมตรวจสอบ	ครั้งละ 50 ความดี
<ul style="list-style-type: none"> ร่วมตรวจสอบการดำเนินงานด้านการจัดซื้อจัดจ้าง แจ้งเบาะแส ข่าวสารการทุจริต 	